Basarabia în anul ce-a trecut

— Anul agricol. — Sanitar. — Cultural. — Religios. — — Financiar şi economic. —

Chişinău, 30 Dec.

Din punct de vedere agricol, în anul trecut, Basarabia a fost favorizată de o bogată recoltă a păioaselor. Un excepţional *an* agricol. Doar porumbul, din cauza frigului prea de timpuriu, a dat rezultate mai puţin mulţumitoare de cum s'a aşteptat şi promiteau întinse lanuri In nord, uleioasele au fost deasemeni compromise. Nici sfecla n'a dat rodul calitativ.

Inventarul agricol al sătenilor basarabeni n'a mai putut fi reînoit nici în acest an. Deşi recolta păioaselor e abundentă, preţurile cerealelor scăzute n'au dat posibilitatea unui surplus de material cu care să se înceapă înlocuirea inventarului atât de deteriorat. Pe malul Prutului, spre Reni, a mai dăinuit, din nenorocire încă, plugul de lemn. Şi politica raţională agricolă, pentru Basarabia rămâne pe primul plan — acest inventar agricol de care va depinde în cea mai bună parte munca raţională a pământului şi selecţionarea seminţelor. Programul ministerului de domenii şi agricultură, pentru anul ce începe, trebue să cuprindă această parte absolut esenţială şi principală pentru progresul agriculturii în provincia dintre Prut şi Nistru.

SANITAR

N'am avut un an de epidemii, dar s'au repetat multiplele cazuri de malarie, sifilis şi tuberculoză. Malaria, prin procentajul Basarabiei, a îngrozit secţiunea medicală dela Liga Naţiunilor.

Pentru combaterea ei, organele sanitare de aici au cerut ministerului sănătăţii materialul necesar. S'a putut observa o micşorare puţin simţitoare în cele câteva zeci de mii de cazuri de paludism. S'au început lucrări de secarea, în diferite regiuni, a băltoacelor din jurul satelor şi oraşelor, focare de malarie. Lucrările n'au înaintat.

Combaterea sifilisului a întâmpinat greutăţi din lipsa fondurilor, pentru procurarea serului pentru injecţii. Pentru Basarabia în special, se simte nevoia unei adevărate ofensive spre a se salva satele. Regenerarea acestor sate moldoveneşti e a doua problemă nu numai socială dar mai cu seamă naţională. Bugetul anului viitor trebue să cuprindă prevederi cu orice sacrificiu în acest scop pentru ca, alături de combaterea sifilisului, să se poată întreprinde şi ofensiva reală în contra tuberculozei, care deasemeni face ravagii în tineretul satelor. Inspectoratul sanitar a reuşit totuşi să obţină echipe de agenţi şi medici în plus la sate. In oraşe, activitatea profilaxiei tuberculozei nu se mai înregistrează ca altă dată. Doar la Chişinău această societate are mai multă viaţă cu rezultate frumoase.

CULTURAL

In cuprinsul întregii provincii, activitatea culturală a progresat. Satele, deşi inundate de multe cotidiane ruseşti, pătrunse în cele mai moldoveneşti regiuni, menţinând o stare haotică de rusism, neexistent nici pe vremea ruşilor, au putut să se afirme prin voinţa învăţătorilor şi a preoţilor de a da un impuls vieţii româneşti. In majoritatea satelor, a descălicat Asociaţia culturală „Astra Basarabiei", concentrând pioni din intelectualii satelor. Acolo unde armonia a existat, activitatea căminelor soldează frumos şi româneşte. S'au dat nenumărate serbări, s'au ţinut conferinţe, şezători, s'au luat iniţiative înălţându-se monumente în cinstea eroilor, s'au înjghebat coruri şi s'au reintrodus jocurile naţionale. Ziarul *„Cuvânt Moldovenesc"*, tipărit gratuit de directorul nostru, înlocueşte cu folos o lipsă ce se simte în publicaţiunile româneşti de educaţie şi românism.

La Cetatea Albă fiinţează deasemeni un despărţământ al „Astrei". La Cahul căminele sunt nenumărate în tot judeţul, la nord au luat fiinţă în acest an cu zecile. Numai judeţul Ismail rămâne până acum în urmă. In acest judeţ conducerile au fost date pe mâna străinilor şi elanul cultural nu-şi face loc şi, dacă îşi face şi unele părţi din judeţ, el înaintează cu foarte mare greutate.

Afară de societăţile culturale existente, iniţiativele particulare la oraşe, la sate au contribuit, ca întotdeauna la viaţa culturală, şcoala naţională. Cu toate loviturile ce le-au primit învăţătorii, cu tot începutul de prăbuşire a acestei şcoale dintr'o greşită şi criminală acţiune, slujitorii ei n'au încetat de a fi cei dintâi pentru menţinerea vieţii culturale. Au activat şi au acţionat acolo unde prestigiul românesc a suferit. S'au luptat cu greutăţi de neinvins, au suferit între nevoile lor şi ale şcoalei, dar au activat.

RELIGIOS

Chestiunea mult agitată a stilului vechi a început să dispară, prin chiar dispariţia agitatorilor (cum a fost cazul minoritarului Tzamudalis, care întreţinea propaganda acestei chestiuni, pentru a servi minoritarilor ruşi din străinătate), registre cu nume moldoveneşti, drept justificare a fondurilor.

La nord, în eparhia Hotinului, s'au înălţat nenumărat lăcaşe de închinăciune. La Bălţi se ridică majestos Catedrala episcopală care se va sfinţi în primăvară în prezenţa Suveranului.

P. S. Visarion Puiu, a reuşit să obţină concursul preoţimii, spre a face acte ce trec drept minune în aceste vremuri de cumplită criză şi de preocupări mărunte.

Eparhia Cetăţii Albe-Ismail a avut durerea să piardă pe vrednicul episcop Justinian Teculescu.

Şi în această parte preoţimea a ştiut să vegheze la nesdruncinarea credinţii. Sectele şi-au făcut totuşi apariţia ca şi în restul provinciei. Misionarii activează cu folos, cu tragere de inimă, cu rezultate. Congresul lor, ţinut anul acesta la Chişinău, cu participarea înaltelor feţe bisericeşti, a arătat activitatea cu date, statistici şi au schiţat un program de activitate în viitor.

Acolo unde biserica a fost ajutată, a avut parte de secondanţi dezinteresaţi şi numai buni la Dumnezeu, a menţinut prestigiul atât de necesar azi.

O PLAGA SOCIALA: COMUNISMUL

Combaterea acestei plăgi sociale s'a făcut de tot ce a simţit româneşte în această provincie. Ziarul nostru a dus şi în acest an campanii importante. A contribuit astfel la luminarea masselor, în special a celor săteşti, unde a găsit şi cuminţenia proverbială a moldoveanului basarabean.

Inspectoratul general de siguranţă al Basarabiei, încheie o statistică, cu un total de 3000 condamnări definitive a celor ce au căutat să submineze actuala organizaţie de stat modern şi civilizat. Din acest total reiese că justiţia şi-a făcut datoria cu prisosinţă în Basarabia, contribuind la rărirea rândurilor celor ce semănau ideia dezordinei.

La graniţă, pe Nistru, păzitorii neînfricaţi, grănicerii, şi-au făcut datoria. Acest corp de elită al armatei noastre înregistrează şi victime dintre fiii ţării trimişi la datorie.

Inspectoratul de jandarm. constată de asemeni succesele legiunilor, cari au concurat la descoperirea atâtor nuclee comuniste, arestând chiar spioni periculoşi la sfârşitul acestui an.

O conducere chibzuită din partea tuturor autorităţilor, cum şi a siguranţei de stat, care a evitat de a mai creia „martiri" în rândurile comuniştilor, a contribuit mult la curăţirea din Basarabia a atâtor curieri şi agenţi comunişti, descoperindu-i, dizolvând nucleele şi ferind astfel satele de primejdioasa plagă.

E într'adevăr o satisfacţie că printre miile de condamnări pronunţate de justiţie nu figurează nume de săteni moldoveni, ceeace înseamnă şi dovedeşte încă odată cuminţenia ţăranului, stăpân pe glia lui, la care ţine atât de mult.

Procentul îl dau oraşele, unde elementul minoritar a pus stăpânire pe întreaga viaţă economică şi financiară.

ANTIREVIZIONISMUL

„Universul", organizând în toată Basarabia acele formidabile întruniri de protestare în contra acţiunii revizioniste, a găsit în intelectualitatea basarabeană, în norodul provinciei dintre Prut şi Nistru, întreg elanul, tot concursul. Acţiunea s'a întins până în cele mai îndepărtate sate. Invăţătorii şi preoţii s'au pus în frunte. Acolo unde a existat un doctor, un avocat, un magistrat, concursul lor a fost necondiţionat.

Cercurile culturale învăţătoreşti s'au transformat de multe ori în impozante manifestaţii naţionale.

Contribuţia Basarabiei, din acest punct de vedere, marchează suflet românesc, acţiune comună până la secrificiu pentru păstrarea integrităţii naţionale a graniţelor fireşti.

Apelul de constituire definitivă a Ligei antirevizioniste a găsit, în toate straturile sociale, ecoul dorit.

Alături de această acţiune începe încă una, aceea pentru combaterea comunismului, prin echipe de tineri studenţi, tineri titraţi. Prin conferinţe, exemple, prin teatru, filme de propagandă naţională, aceste echipe aduc din nou aportul lor.

Asociaţia pentru combaterea comunismului, existentă la începutul anului, a colindat zeci de sate din nordul Basarabiei.

Rezultatul a fost cel dorit. Din cauza însă a indiferenţii oficialităţilor, activitatea a încetat, spre a reîncepe din nou. Incercarea trebue încurajată. Acţiunea e mai mult decât necesară. Stârpindu-se nucleele comuniste, nu trebue să se culce nimeni pe roze.

FINANCIAR ŞI ECONOMIC

Dacă greutăţile economice s'au simţit pe întreg cuprinsul ţării, în provincia noastră ele au fost mai accentuate. Lipsa debuşeurilor, revalorificarea produselor, indiferenţa condamnabilă a centrului pentru înlocuirea debuşeurilor dinainte de războiu, o greşită politică financiară şi economică, care ar trebui să fie specifică şi reală în raport cu situaţiunea provinciei, au condus la inexistenţa unei ameliorări din acest punct de vedere.

Porturile din sudul provinciei au decăzut. Cauzele le-am arătat prin articole speciale în legătură cu studiile camerelor de comerţ respective. Noian de legi, de taxe, de obligaţiuni şi nici un aport pentru redresarea situaţiei.

Decăderea acestor porturi dunărene a adus însemnate pagube economiei naţionale.

Lipsa creditului în Basarabia s'a simţit. Acestei lipse de credit se datoreşte situaţia precară a întregii provincii, efecte de altfel, cari s'au produs şi în restul ţării.

Reintronarea acestui credit şi renaşterea obligaţiunilor ce decurg din avantajele creditului raţional, se impune.

Satele vor pulsa, oraşele vor începe să trăiască. Un început de viaţă industrială în anumite părţi ale provinciei noastre, e necesară de asemeni.

Şomajul, cu un mic procent la oraşe, este neexistent în pătura rurală. Pentru orele cu periferie ale Basarabiei, viaţa industrială e absolut necesară.

Viticultorii au suferit pagube în acest an. Când nu le-au avut, le-au lipsit, în schimb, debuşeurile pentru plasarea produselor tot dintr'o politică greşită economică, care n'a vegheat pe vremuri ca aceste produse să nu se compromită, prin aplicarea unei selecţionări.

Au suferit şi livezile din cauza omizei. Rolul Camerelor de agricultură a fost aproape inexistent din cauza politicii în locul gospodăriei, afară de Camera de agricultură din Cetatea Albă, care a activat cu folos.

De activitatea acestor Camere depinde, în bună parte, şi rezultatele economiei naţionale. Acolo trebue însă impusă gospodăria şi la conducere să fie gospodari cinstiţi.

Astfel se încheie pentru Basarabia anul trecut.

In speranţa unor vremuri mai bune, a unei politici chibzuite, a reintronării cinstei şi a muncii, Basarabia aşteaptă dela conducătorii ţării şi atenţiunea cuvenită şi ajutorul ce nu i s'a refuzat nici odată.

Elefterie Negel.

Luptă între bandiţi şi cetăţeni, la Galaţi

— O prostituată legată şi apoi jefuită. — Numeroase furturi săvârşite în noaptea de revelion —

Galaţi, 1 Ianuarie

In noaptea de revelion, tâlhari s'au introdus în brutăria lui Manole Chirvase din str. Cereş 49 şi de aci au trecut într'o cameră vecină. La sgomotul produs, au fost simţiţi de omul de serviciu Petre Creangă, care a încercat să dea alarmă. Banditii s'au năpustit asupra lui şi l-au lovit pe corp şi pe faţă. O luptă disperată a urmat şi, în cele din urmă, tâlharii au spart cu picioarele câteva geamuri dela o fereastră ce dă în stradă şi au fugit.

Alt atac banditesc a fost săvârşit la locuinţa prostituatei Evdochia Cocing zisă Jeny din str. Th. Thenea 142. Banditii, intrând în casă, au legat-o cu frânghii şi, răvăşind garderopul, au strâns în grabă hainele prostituatei, un ceas de damă, câteva sute de lei şi au ameninţat victima cu moartea dacă va încerca să dea alarma. Prostituata a declarat comisarului de serviciu că recunoaşte că tâlharii ar fi lucrători la atelierele c. f. r. In această direcţie se întreprind serioase cercetări de către organele poliţieneşti.

FURTURILE SE ŢIN LANŢ

O bandă de hoţi s'a introdus în locuinţa d-lui Ion Sendrea din str. Lascar Catargiu 18 şi, în lipsa sa de acasă, a furat numeroase lucruri casnice.

Alt furt s'a săvârşit la locuinţa d-lui Ioan Filipenco, str. Apolonă 3, de unde s'au furat haine şi bani.

Din locuinţa d-nei D. Sococef, str. Brăilei 61 bis, s'a furat rufărie şi lucruri casnice.

D-na Nica Panaitescu, str. Libertăţei 46, a adus la cunoştinţa poliţiei, că Maria Rădulescu, str. Dorobanţi 46, ia furat diferite lucruri din casă.

Comerciantul Gheorghe Frunaris, str. Vasile Lupu 24, a adus la cunoştinţa poliţiei că i s'au furat diferite mărfuri ce au fost găsite într'o magazie a comerciantului Constantin Dumitrescu, str. Chihan Vodă 71. Comerciantul a luat mărfurile urmând — aşa susţine — să anunţe poliţie întrucât a bănuit că au fost furate. In acest timp păgubaşul a descoperit singur furtul.

—xox—

„Cele Trei Crişuri"

Ultimul număr al revistei „Cele Trei Crişuri" este închinat Fundaţiilor culturale Regale şi Revizionismului.

Ocupându-se de cele dintâi, revista „Cele Trei Crişuri" aduce un omagiu înţeleptei iniţiative prin care M. S. Regele încearcă se desvolte şi să însufleţească şi mai mult vitalitatea culturei româneşti.

In privinţa revizionismului, revista atacă chestiunea cu o frumoasă avântare patriotică, documentând prin articole precise drepturile româneşti asupra graniţelor actuale.

Dintre colaboratori, amintim pe: prof. I. Simionescu, Dim. Gusti, col. George Bacaloglu, g-ral E. Ballif, prof. Victor Vâlcovici, prof. Al. Rosetti, St. Iacobescu, ing. Gh. Popescu, Roberto Bracco, Z. Pichisanu, Alex. Olteanu, Fred Ghenădescu, Lucia Alioth, George Negrea, Al. Iacobescu, O. Densuşianu-fiul, George Vlădoi, etc. Cu acest număr revista „Cele Trei Crişuri" intră în al 15-a an de existenţă.

—o*o—

Condoleanţe la moartea lui I. G. Duca

Din străinătate

La ministerul de externe s'au primit pe numele d.lui N. Titulescu, următoarele telegrame de condoleanţe:

Dureros mişcat de crima odioasă care răpeşte României pe unul din cei mai eminenţi slujitori, vă rog să primiţi condoleanţele mele cele mai vii şi adânca mea simpatie.

(ss.) **Paul Boncour**

*

Profund indignat de atentatul odios căruia i-a căzut victimă d. ministru preşedinte Duca, exprim Excelenţei Voastre cea mai caldă compătimire a mea.

(ss.) **Freiherr von Neurath**
ministrul afacerilor străine al Reichului

*

„Profund îndurerat de vestea mişeleascului atentat comis ieri seară la Sinaia împotriva d-lui Duca, distinsul meu prieten, prezint Excelenţei Voastre, în doliul care loveşte guvernul regal, cele mai vii condoleanţe ale guvernului Republicei şi expresiunea sinceră a dureroasei mele simpatii.

(ss) **Tevfik Ruşdi Bey**
ministrul afacerilor străine al Turciei

*

Vă rog să credeţi în sincera parte ce iau la doliul, care loveşte guvernul şi naţiunea română.

(ss.) **Venizelos**

*

Dureros mişcat de odiosul atentat împotriva preşedintelui Duca, vă rog să primiţi expresiunea profundelor mele condoleanţe.

(ss.) **Beck**
Preşedintele consiliului marelui ducat al Luxemburgului

*

Transmitem profundul regret şi condoleanţele guvernului şi poporului spaniol pentru mişelescul atentat care a costat viaţa şefului guvernului român.

(ss.) **Pita Romero**
ministrul afacerilor străine al Spaniei

*

Ţin să exprim Excelenţei Voastre viile mele condoleanţe pentru odiosul atentat, rugându-l să fie interpretul meu pe lângă Excelenţa Sa d. ministru Titulescu şi a guvernului.

(ss.) **Comte Pierredon**
Ministru plenipotenţiar al ordinului suveran de Malta

*

Consternat de groaznica ştire, rog pe Excelenţa Voastră şi guvernul regal să creadă în sentimentele mele de profunde condoleanţe.

(ss.) **Vollgrüber**
Ministrul Austriei la Bucureşti

*

Profund mişcat de moartea eminentului meu prieten, d. Preşedinte Duca, vă rog să primiţi condoleanţele mele personale.

(ss.) **Salvator de Madariaga**
Ambasadorul Spaniei la Paris

*

Adânc îndurerată de vestea morţii d-lui Duca, vă rog să primiţi expresia celei mai vii simpatii.

(ss.) **Lady Manville**

*

Impărtăşesc doliul României şi vă rog să primiţi şi să împărtăşiţi guvernului şi familiei condoleanţele mele mişcate.

(ss.) **General Le Rond**

*

Prncipele, marele maestru şi consiliul suveran al ordinului de Malta roagă pe excelenţa voastră să fie interpretul lor pe lângă M. S. Regele şi guvernul regal a sincerelor lor condoleanţe pentru doliul naţiunii române la moartea preşedintelui Duca.

(ss.) **Baili Chancelier, marquis Rangoni**

*

Adânc mişcat de sfârşitul tragic al preşedintelui Duca, vă rog să primiţi viile mele condoleanţe.

(ss.) **Prof. Sergent**

*

(Cele mai sincere ale mele condoleanţe)

(ss.) **Cristobal Botella**
Preşedintele tribunalului mixt româno-ungar

*

Cu prilejul atentatului care a răpit nobilei naţiuni române personalitatea atât de eminentă a preşedintelui de consiliu, mă grăbesc să exprim excelenţei voastre condoleanţele mele cele mai sincere.

(ss.) **Cavalcanti de Lacerda**

Telegrame primite de d. dr. C. Angelescu, preşedintele consiliului de miniştri :

Aflu cu adâncă tristeţe odiosul atentat care a costat viaţa eminentului om de Stat, d. preşedinte Duca. Vă rog să primiţi dureroasele condoleanţe ale guvernului republicei cu expresiunea sinceră a solidarităţii franceze în doliul naţional care loveşte nobila dvs. ţară.

Camille Chautemps
Preşedintele consiliului de miniştri al Franţei

*

Rugându-vă să credeţi în adânca mea simpatie, mă asociez la acest doliu naţional din toate puterile prieteniei mele pentru România.

Gabriel Puaux
Ministrul Franţei la Viena

Dureros mişcat de pierderea crudă pe care o suferă poporul român, prieten şi aliat, în persoana eminentului om de Stat, rog pe Excelenţa Voastră, în numele guvernului regal iugoslav, să binepoiască a transmite guvernului regal român expresiunea celor mai vii condoleanţe.

Srchkici
Preşedintele consiliului iugoslav

*

Dureros afectat de ştirea asasinării preşedintelui Duca, vă exprim în numele Biuroului Internaţional al Muncii condoleanţele cele mai sincere pentru doliul care loveşte aşa de crud guvernul şi poporul român. V'aş fi recunoscător dacă aţi transmite familiei defunctului expresiunea cele mai vii simpatii.

Harold Buttler
Directorul Biuroului Internaţional al Muncii

*

Viu întristat de odioasa asasinare a primului ministru Duca, prezint Excelenţei Voastre, în numele tuturor membrilor guvernului albanez şi în numele meu, condoleanţele cele mai mişcate şi adânca noastră simpatie.

Pandeli Evangheli
Preşedintele consiliului albanez

*

Condoleanţe călduroase pentru pierderea tragică a şefului dv. şi marele om Duca.

Grigor Vassilieff
fost ministru bulgar

*

Adânc mişcat de moartea tragică a marelui om de Stat Duca, vă rog să primiţi sincerele mele condoleanţe.

Gustav Gratz
Fost ministru de externe al Ungariei

*

Adânc întristat, rog pe Excelenţa voastră să primească condoleanţele mele cele mai sincere.

Conte Schulenburg
Ministrul Germaniei la Bucureşti

*

Roma, 31 (Rador). — **In registrul deschis la legaţia României, cu ocazia tragicului sfârşit al primului ministru I. G. Duca printre primii cari s'au înscris au fost baronul Aloisi, în numele d-lui Mussolini, şeful guvernului şi ministru de externe al Italiei, ambasadorul Franţei înalţii funcţionari ai ministerului de externe şi reprezentanţii celorlalte state, precum şi personalităţi politice şi culturale italiene.**

Ambasadorii Franţei şi Poloniei precum şi miniştrii Micii Inţelegeri şi alţi miniştri străini, au prezentat în persoană condoleanţele ministrului României.

*

Washington, 31 (Rador). — **Guvernul Statelor-Unite a trimis d-lui dr. Anghelescu, noul prim ministru al României, o călduroasă telegramă de condoleanţe pentru asasinarea fostului prim ministru I. G. Duca.**

*

Bruxelles, 31 (Rador). — **D. Hymans, ministrul afacerilor străine, a însărcinat pe ministrul Belgiei la Bucureşti, să exprime guvernului român condoleanţe pentru odiosul asasinat a cărui victimă a căzut primul ministru al României.**

In numele guvernului belgian, d-sa exprimă indignarea pe care ştirea atentatului a produs-o în Belgia.

DEPEŞA COMITETULUI IUGOSLAV AL MICII INTELEGERI A PRESEI

Direcţiunea presei a primit următoarea telegramă din partea Comitetului naţional iugoslav al Micii Inţelegeri a Presei:

Vă rugăm să transmiteţi Comitetului naţional român al Micii Inţelegeri a Presei condoleanţele mişcate ale Comitetului naţional iugoslav, cu ocazia doliului ce loveşte atât de crud naţiunea română prin pierderea tragică a eminentului om de Stat Duca, amic credincios al naţiunii iugoslave.

(ss.) **Jivancevici,**
Preşedintele Comitetului

*

D. marchiz d'Ormesson, ministrul Franţei, a vizitat Duminică pe d-na I. G. Duca, prezentându-i, în numele preşedintelui consiliului municipal al Parisului, viile condoleanţe ale consiliului şi ale populaţiei pariziene.

STIMATA DOAMNA

Preşedintele consiliului de miniştri al Greciei, viu impresionat de tragica moarte a eminentului dv. soţ, mă roagă ca, în numele guvernului grec, — care se asociază sincer la marele doliu al României, — să vă prezint condoleanţele lui cele mai profunde.

Indeplinindu-mi, cu inima sdrobită, această tristă datorie, doresc deasemeni să vă exprim, în acelaş timp sentimentele de sinceră emoţie pe cari eu personal le simt, pentru pierderea tragică a marelui om de stat, a cărui amintire afectoasă îmi va rămâne pentru totdeauna intipărită în memorie.

Vă rog, stimată doamnă, de a primi profundul omagiu, pe care îl aduc marei voastre dureri.

Constantin Collas

DIN ŢARĂ

D. Pedro de Prat y Soutzo, ministrul Spaniei la Bucureşti, a primit o telegramă din partea d-lui ministru al afacerilor străine din Madrid, cu ordinul de a manifesta profundul regret al guvernului şi poporului spaniol pentru execrabilul atentat comis asupra persoanei primului ministru al României I. Duca.

D. ministru al Spaniei a vizitat în acest scop pe d. dr. Angelescu, preşedintele consiliului de miniştri, precum şi pe d. Savel Rădulescu, subsecretar de stat la min. afacerilor străine.

De asemeni, d. ministru al Spaniei a trimis o scrisoare de condoleanţe d-nei Duca, exprimându-i profunda mâhnire a guvernului, poporului spaniol, personalului legaţiei şi al consulatelor spaniole din ţară, precum şi a coloniei spaniole din România. In acelaş sens, a trimis şi o notă oficială guvernului român.

Luni, 1 Ianuarie, după amiazi, d. ministru al Spaniei, însoţit de personalul legaţiei şi al consulatului precum şi de o delegaţie a coloniei spaniole din Bucureşti, a depus o coroană pe corpul neînsufleţit al regretatului mare om de stat I. G. Duca.

*

Sâmbătă dimineaţa, d. Tadeus Kobylanski, însărcinatul cu afaceri al Poloniei şi colonel Kovalewski, ataşatul militar al Poloniei, s'au prezentat la ministerul afacerilor străine, exprimând condoleanţele guvernului polon şi ale armatei polone.

D. colonel Kovalewski a făcut de asemeni o vizită la ministerul apărării naţionale, exprimând viile condoleanţe ale armatei republicii polone, prietenă şi aliată a României.

*

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei a trimis următoarele depeşi de condoleanţe :

DOAMNEI DUCA
Bucureşti

Vestea oribilă despre asasinarea soţului d-voastră Duca, primul ministru al ţării, grozav m'a mişcat şi am primit-o cu profundă amărăciune şi sufletul zguduit de durere.

In faţa acestei blestemate crime, care atinge ţara şi pe d-voastră, exprim profunda mea condoleanţă către d-voastră şi familie.

D-lui dr. C. ANGELESCU,
prim-ministru
Bucureşti

Vestea oribilă despre asasinarea primului ministru Duca am primit-o cu sufletul zdrobit de durere şi profundă amărăciune.

Reprobăm cu indignare aceste manifestări criminale ale unui duh blestemat de anarhie şi sălbătăcie, care a început în ţara noastră, faţă de bărbaţii de stat care-şi fac datoria.

Exprim adâncile mele condoleanţe către ţară şi familie.

D-LUI Dr. COSTINESCU
Bucureşti

Crima sălbatecă săvârşită la Sinaia prin asasinarea primului ministru Duca, pe care-l însoţiaţi şi aţi fost rănit şi d-voastră, grozav m'a mişcat.

Vă felicit din toată inima că aţi scăpat cu viaţă.

PIMEN, mitropolit al Moldovei

P. S. episcop Gherontie, aflând trista veste despre asasinarea primului ministru al ţări I. G. Duca, a oficiat pentru odihna sufletului marelui dispărut un parastas în catedrala episcopală, în dimineaţa de 30 Decembrie a. c., după care a expediat următoarea telegramă :

D-LUI Dr. ANGELESCU,
ministrul intrucţiunii
Bucureşti

„Veştejind odiosul asasinat comis contra premierului ţării, am înălţat rugăciuni în catedrala episcopală din Constanţa pentru odihna sufletului marelui dispărut, valorosul bărbat de stat I. G. Duca, iar dv. vă exprimăm, în numele clerului şi credincioşilor acestei eparhii, adâncul nostru regret."

D-LUI DR. C. ANGELESCU, preşedintele consiliului de miniştri

Adânc impresionaţi de asasinarea primului-ministru I. G. Duca, *Uniunea Sfaturilor Negustoreşti* vă roagă să primiţi expresiunea sentimentelor de durere pe care le împărtăşeşte întreg comerţul românesc.

Preşedintele „Uniunii Sfaturilor Negustoreşti din România" *Jean Luca Niculescu.*

DOAMNEI I. G. DUCA

La durerea ce încercaţi, prin asasinarea soţului dv., comerţul românesc, profund impresionat, ia vie parte şi vă roagă să primiţi expresiunea condoleanţelor clasei noastre.

Preşedintele „Uniunii Sfaturilor Negustoreşti din România" *Jean Luca Niculescu.*

DOAMNEI I. G. DUCA

Societatea „Progresul silvic" luând parte la durerea domniei voastre şi doliul ţării întregi, vă exprimă profunda ei afecţiune în marea durere ce aţi suferit prin perderea celui care, în munca lui uriaşă depusă în slujba ţării, a dovedit dragoste şi înţelegere pentru pădurea românească.

Preşedinte, *C. P. Georgescu.*

*

In şedinţa ţinută în ziua de 30 Decembrie 1933, Asociaţia g-rală a funcţionarilor financiari a hotărît să se transmită telegrame de condoleanţe atât d-nei I. G. Duca cât şi guvernului, înfierând odiosul atentat, care a răpus viaţa marelui om de stat I. G. Duca.

D-LUI Dr. ANGELESCU,
preşedintele consiliului de miniştri

In numele „Asociaţiei generale a funcţionarilor financiari ai ministerului de finanţe din România", exprim onoratului guvern sentimentele de durere cu care funcţionarii financiari participă la doliul naţional, provenit de mişelescul atentat pe care îl condamnăm cu toată energia, atentat a cărui victimă a căzut marele român şi primul sfetnic al ţării: I. G. Duca.

Preşedinte, *I. N. Georgescu*

D-NEI NADIA I. G. DUCA

In numele „Asociaţiei generale a funcţionarilor financiari ai ministerului de finanţe din România", vă transmitem expresiunea noastră de durere şi revoltă împotriva odiosului asasinat, căruia i-a căzut victimă iubitul d-voastră soţ şi marele bărbat de stat, rugând pe Dumnezeu să vă dea tăria de a suporta această mare durere.

Preşedinte, *I. N. Georgescu*

Casa de Depuneri a trimis următoarea telegramă :

DOAMNEI NADIA DUCA
Bucureşti

Asociându-se la obştescul doliu depe urma odioasei uciderii a primului ministru, care a consternat întreaga ţară, Consiliul de administraţie şi direcţia generală a Cassei de Depuneri vă prezintă îndurerata expresiune a celor mai vii condoleanţe.

Preşedintele, Tudor P. Rădulescu ; director general, I. Ganea.

DOAMNEI NADIA I. G. DUCA
Loco

Societatea corală „Cântarea României", profund îndurerată de năprasnica lovitură, ce a căzut asupra dv. şi neamului românesc, vă roagă să binevoiţi a prima slaba ei mângâiere, asigurându-vă, că va păstra neştearsă amintire bunului şi nepreţuitului ei protector : marelui român I. G. Duca.

Director, *Marcel Botez*

TELEGRAMELE ACADEMIEI AGRONOMICE DIN BUCUREŞTI

Corpul profesoral al academiei agronomice din Bucureşti s'a întrunit la 31 Decembrie în şedinţă solemnă pentru înfierarea odiosului asasinat, prin care s'a curmat zilele primului ministru al ţării şi pentru cinstirea memoriei marelui bărbat de stat dispărut I. G. Duca.

D. profesor M. Chiriţescu-Arva, rectorul academiei, a scos în evidenţă personalitatea marelui dispărut şi activitatea desfăşurată de defunct în diferite domenii la conducerea ţării şi în special în domeniul agriculturii.

S'a hotărît depunerea unei coroane în numele corpului profesoral şi s'au expediat următoarele telegrame :

DOAMNEI I. G. DUCA

Corpul profesoral al academiei agronomice din Bucureşti, întrunit în şedinţă solemnă, înfiorat de odiosul asasinat care a curmat zilele ilustrului d-voastră soţ şi prim sfetnic al Tronului, vă roagă să-l socotiţi părtaş la marea durere pe care o încercaţi împreună cu ţara întreagă.

D-LUI DR. C. ANGHELESCU,
preşedintele consiliului de miniştri

Corpul profesoral al academiei agronomice din Bucureşti, întrunit în şedinţă solemnă, înfiorat de durere, deplânge moartea năprasnică a primului ministru *I. G. Duca* şi înfierează odiosul asasinat, care lipseşte ţara de strălucitul conducător a cărui viaţă rămâne pururi o pildă de patriotism şi jertfă.

D-LUI G. CIPAIANU, ministrul agriculturii şi domeniilor

In urma odiosului asasinat prin care s'a curmat zilele unuia dintre cei mai înzestraţi fii ai naţiei, cel mai înalt sfetnic al Tronului *I. G. Duca*, preşedintele consiliului de miniştri, care a prezidat în calitate de ministru al agriculturii marile reforme agrare, corpul profgesoral a l academiei agronomice din Bucureşti, întrunit azi în şedinţă solemnă, ia parte împreună cu d-voastră la durerea şi doliul ţării.

Rectorul Academiei de înalte studii agronomice din Bucureşti.

D-LUI PRIM MINISTRU ANGHELESCU
Loco

Asociaţia Ialomiţenilor stabiliţi în Bucureşti de sub preşidenţia de onoare a d-lui Mitriţă Constantinescu, directorul liceului *„Matei Basarab"* şi preşidenţia activă a d-lui Mihail Berceanu, deplânge odiosul asasinat asupra marelui om de stat I. G. Duca şi vă asigură că, indiferent de colorit politic al membrilor ei, vor respecta ordinea în stat şi vor sfătui în acest sens şi tinerele vlăstare universitare ialomiţene.

Vice-preşedinte *Iancu Toneanu.*

*

Federaţia soc. elevilor ingineri a trimis d-lui preşedinte al consiliului de miniştri următoarea scrisoare, iar d-nei I. Gh. Duca următoarea telegramă :

PREA INALTA DOAMNA

„Elevii ing., membri ai *Federaţiei soc. elevilor ingineri dela şcoala politehnică Regele Carol II din Bucureşti*, adânc îndureraţi de sfârşitul tragic al soţului domniei-voastre, vă roagă să primiţi profundele sentimente de doliu ce încercăm alături de întreaga ţară pentru cel mai mare român, care a fost şi va rămâne cel mai frumos exemplu de cetăţean leal şi muncitor".

DOMNULE PREŞEDINTE AL CONSILIULUI DE MINIŞTRI

Federaţia soc. elevilor ing. de la şcoala politehnică Regele Carol II din Bucureşti vă roagă să primiţi ca, alături de guvern durerea şi doliul sufletelor noastre tinere să fie chezăşie şi recunoştinţă fostului prim ministru I. Gh. Duca, care şi-a închinat întreaga viaţă de muncă cinstită şi leală ţării, luând parte activă la cele mai mari evenimente grele şi hotărâtoare ale istoriei poporului românesc. Desaprobăm cu toată energia gestul şi mentalitatea acelor pretinşi naţionalişti, care cred că prin anarhie şi desordine vor duce ţara pe calea binelui şi a progresului, solidarizându-ne la munca şi idealul acelora care ne-au dat România de astăzi.

Vrem ca prin munca noastră să contribuim la realizarea visului acelora care şi-au jertfit vieţile la Jiu, Mărăşti şi Oituz voind o Românie mare şi fericită.

DOAMNEI I. G. DUCA
Loco

„Asociaţia generală a profesorilor secundari vă exprimă profundele ei condoleanţe pentru marea pierdere ce încercaţi. Alături de d-voastră şi de ţara întreagă, şi noi, profesorii, cari am avut în soţul d-voastră un distins ministru de instrucţie, simţim adânc marea pierdere a bărbatului de stat, care era una din marile nădejdi ale ridicării neamului românesc prin cultură.

Preşed. Asoc., *I. Nisipeanu*

D-lui prim-ministru
Dr. C. ANGELESCU

Adânc mişcaţi de pierderea ireparabilă, pe care o sufere ţara noastră prin dispariţia marelui român Ioan G. Duca, vă prezentăm sincerile noastre condoleanţe.

Comitetul central al Uniunii g-rale a meseriaşilor din România, preşedinte, Niţă Grigorescu

D-NEI NADIA I. G. DUCA
Loco

„In numele „Uniunii Camerelor de comerţ şi de industrie" şi al meu personal, vă exprim profunda părere de rău de asasinarea odioasă a soţului dv. şi prim sfetnic al ţării.

C. Osiceanu

D-LUI Dr. C. ANGELESCU,
preşedintele cons. de miniştri

In numele „Uniunii Camerelor de comerţ şi de industrie" şi al meu personal, exprim guvernului ţării cea mai adâncă părere de rău pentru asasinarea odioasă a mult regretatului preşedinte de consiliu I. G. Duca. Camerele de comerţ şi de industrie ca şi uniunea lor îi vor păstra o veşnică şi pioasă recunoştinţă pentru grija necontenită ce a purtat comerţului şi industriei naţionale.

C. Osiceanu

DOAMNEI DUCA

Societatea Generală a pensionarilor C. F. R. „Regele Carol I" deplânge ireparabila pierdere a ilustrului om de stat şi marelui patriot Ion G. Duca, strălucitul fiu al celui mai bun fost director al căilor ferate române".

Comitetul

D-NEI NADIA I. G. DUCA

Adânc îndureraţi de pierderea aceluia care a fost adevăratul îndrumător al cooperaţiei române, sincerul iubitor al ţărănimii şi sprijinitor al ei, vă rugăm să primiţi să plângem alături de d-voastră.

In numele cooperatorilor români,

Preşedinte *G. Dumitrescu-Bumbeşti*

*

Galaţi, 1 Ianuarie

Consiliul comunal al municipiului Galaţi, convocat Sâmbătă seara, nu a mai ţinut şedinţă. D-nii dr. Al. Măcelariu, primar delegat şi Christache Theodoru, fost primar, au adus un omagiu primului ministru Duca, înfierând atentatorul, care s'a produs tocmai în vremea când ţara avea nevoe de serviciile marelui dispărut.

*

Consulatul francez din Galaţi a suspendat recepţia ce urma să aibe loc de anul nou şi nu a primit nici colonia. Deasemenea cercul grecesc şi societăţile italieneşti au suspendat serbările organizate pentru anul nou. Toate consulatele au arborat drapelul la jumătate, în semn de doliu.

*

Buzău, 1 Ianuarie

Consiliul casei de asigurare Buzeu a ţinut aseară o şedinţă consacrată memoriei marelui dispărut I. G. Duca.

Consilierul M. Benea a veştejit cu ultima energie odiosul asasinat. Consiliul a hotărît să dea câte o telegramă de condoleanţe d-nei I. G. Duca şi d-lui dr. C. Angelescu, preşedintele consiliului de miniştri.

D. G. Covoceanu, preşedintele consiliului a redactat şi expediat următoarele telegrame :

D-NEI I. G. DUCA

Consiliul de ad-ţie al Casei asig. sociale Buzău, veştejeşte cu toată energia odiosul asasinat săvârşit asupra marelui român şi om de stat I. G. Duca şi vă roagă să primiţi expresiunea celor mai sincere condoleanţe.

D-LUI PROF. DR. C. ANGELESCU

Consiliul Casei asigurărilor sociale Buzău ia parte cu durere la doliul ţărei prin pierderea marelui om de stat I. G Duca şi veştejeşte cu ultima energie odiosul atentat săvârşit asupra sa.

—xox—